

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30.—
za pol leta „ 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din 50.—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Neprankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo Slovenske Kmetške Stranke.

Vsakdo vžlaj
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Nekopiel se ne vra-
čajo. — Plača in teži-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2506. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.164.

Dr. I. Rosina:

Kmetški pokret kot glavni faktor miru.

Po miru kliče cela Evropa in trajen mir je potreben predvsem Jugoslaviji, da se lahko gospodarsko zopet okrepi.

Isti vzroki pa, ki so dovedli do svetovne vojne, isti vzroki so zopet, ki ogrožajo mir tudi sedaj in ustvarjajo bojovno razpoloženje v povojni Evropi, zlasti v Srednji Evropi in na Balkanu. Kateri so ti vzroki?

Gospodarski vzrok, da je prišlo do svetovne vojne, je brez dvoma industrijsko-imperialistična in kolonialna politika evropskih velesil, predvsem pa Nemčije in Avstro-Ogrske. Nemčija je po l. 1870 uvedla zaščitno politiko (na škodo kmetu), zaprla uvoz tujezemskim industrijskim produktom ter ustanovila na ta način mogočno industrijo, ki je — zlasti, ko je Nemčija pridobila še kolonije — postala nevarna konkurentinja angleški in francoski industriji, ki jo je potiskala od dne do dne bolj v ozadje. Ideal Nemčije pred vojno je bil gospodarsko ta, da postane država, ki ji ni treba ničesar uvažati, da vse doma pridela (autarktna država) in da samo razprodaja svetu svoje produkte. Druge sosedne države so imele seve isti cilj. To je bil torej peklenski stroj, ki je prejel ali slej moral eksplodirati sam od sebe, kar se je zgodilo v svetovni vojski.

Drugi, notranji ali duševni vzrok, da je prišlo do svetovne vojne, je bilo mišljenje, ki se je razvilo v nemškem meščanstvu vsled filozofije Nietzscheja in Hegelja. Nemški filozof Nietzsche je učil, da se dele ljudje v močne osebnosti — gospode; in v slabe in revne — sužnje. Prvim je vse dovoljeno in edini vodnik jim naj bo lastna volja do moči in oblasti. Noben zakon zanje ne velja, niti na lastno vest se jim ni treba ozirati. Oni so za to tu, da vladajo. Vest in vera velja le za one, ki naj služijo; kajti oni so rojeni gospodje, drugi rojeni sužnji (Herrenmoral — Sklavenmoral).

To filozofijo je nemško meščanstvo sprejelo z velikanskim veseljem. Kar pa bi naj veljalo za poedince, naj velja tudi za narode. Eni narodi, so pravili, so za to tu, da gospodujejo, drugi, da služijo. Seveda so sebe smatrali za prve in pravili, da so Herrenvolk (narod gospodov), vsi drugi: Sklavenvolk (narodi sužnjev). Za prve ne velja nobena omejitev; edini zakon jim je oborožena moč in lastna volja. Nas so pa smatrali za suženjski narod, narod »hlapecev in dekel«, kakor so pravili. Ni čuda, da je tako mnenje privedlo do duševnega razpoloženja, ki je direktno moralo privedi do svetovne vojske.

Rekli smo, da pripravljajo isti vzroki, ki so dovedli do svetovnega klanja, pot tudi po vojski do novega prelivanja krvi.

Današnje razmere v Evropi.

Države, ki so nastale po svetovni vojni na ozemlju bivše Avstro-Ogrske, pa tudi no-

vonastale države v Srednji Evropi sploh, so ravnotako kot svoj čas Nemčija uvedle zaščitno politiko. Ustanoviti hočejo lastne industrije in z visokimi uvoznimi carinami (s katerimi povišujejo inozemskemu blagu cene) skušajo otežiti ali onemogočiti (seve zopet na škodo kmeta) tujezemskim državam konkurenco na našem trgu. Seveda hoče zase isto tudi tuja država ali pa se maščuje na ta način, da tudi ona zapre dovoz našim proizvodom. Naša država predvsem vodi tako carinsko politiko s tem, da je postavila ogromne carine na obleko, sladkor, blago, železo, jeklo itd. S tem se otežuje trgovina, povišujejo se umetno cene industrijskim produktom, stvarja se tekma in bojovno razpoloženje med državami, ki prej ali slej vodi do nove vojne. To so gospodarski vzroki za nove vojne.

Isto pa velja tudi psihološko (notranje, duševno). Italijani na primer smatrajo, da so narod, ki je za to tu, da gospoduje. Nas pa nazivajo narod svinjskih pastirjev. Podobno pa je tudi naša država po svetovni vojni do l. 1925 gledala na Albanijo, in srbsko meščanstvo še danes zelo gosposko in kruto vodi svojo politiko v Makedoniji. Vsakodnevni politični atentati v Makedoniji in bojovno razpoloženje, ki ga povzročajo, niso v zadnji meri posledica takega ponašanja.

Steber miru je kmet.

Kdo je, ki bo lahko te gospodarske in psihološke (duševne) nevarnosti nove vojne iz lastnega interesa in že po svojem značaju samem odstranil? To je kmetški pokret, ki se širi od dne do dne močnejše v Srednji Evropi.

Eden temeljnih kamnov gospodarskega programa in politike srednjeevropskega kmetškega pokreta je, da odstrani ali vsaj omeji za kmeta uničujočo industrijsko zaščitno carinsko politiko. Saj se s tem, da se z ogromnimi uvoznimi carinami povišuje umetno cena produktom (obleki, sladkorju, poljskemu orodju), ki jih kupuje kmet, uničuje njegovo gospodarstvo. Saj je ta način carinske politike v naši državi privedel kmeta v Bosni, Dalmaciji, v nekaterih krajih Srbije do gladovanja, v Sloveniji pa do znatnega zadolževanja kmetških posestev. On je zaprl ali vsaj otežil izvoz našim kmetским produktom in jim s tem potisnil cene navzdol. Saj ta carinska politika je, ki nas je privedla, da smo neposredno pred gospodarsko katastrofo, ki jo hoče Beograd sedaj z uničujočim posojilom zabašuriti. Pritisnili so gospodarstvo žilo do vodnice in sedaj se čudijo, da je postalo celo telo slabokrvno! Zajezili so gospodarstvo pri vrelec, to je pri kmetškem gospodarstvu; tako, da je sedaj omagal ne samo kmet, ampak tudi trgovina.

Kdo bo preprečil vojno?

Jaz mislim, da ni treba posebej dokazovati, da je temelj gospodarske politike vsake kmetške stranke in pokreta kako zaščitno-carinsko politiko omejiti. Saj na tem in vsled tega se je kmetški pokret začel, da tudi gospodarske interese svojega stanu varuje. To je del njegovega bistva in njegova najjačja parola propagande! Češka agrarna stranka je na vprašanju carin vrgla vlado.

Če je tedaj — kakor smo dokazali — zaščitna industrijska politika, kakor jo v povojni srednji Evropi vodijo države — zlasti naša — povod za nove vojne zapletljaje, ali ne gredo tedaj interesi Evrope na ohraniti miru in gospodarski interesi srednjeevropskih kmetških pokretov roko v roki? Kmetški pokret je torej glavni gospodarski faktor miru in pomirjenja v Srednji Evropi. Mi smo, ki propagiramo carinsko unijo srednjeevropskih agrarnih držav v agrarnem bloku.

Ravnotako kot gospodarsko pa je tudi kulturno (ali psihološko) kmetški pokret glavni faktor miru v naših krajih. Zakaj?

Pogled kmeta in torej tudi kmetškega pokreta na narod in narodnost je bistveno drugi kakor oni meščana. To je genialno raztolmačil St. Radić s primerom: Meščanu je domovina ono, kar vidi z Velebita ali s Triglavu pod seboj. Samo čimbolj, da bi jo razširil! Kmetu pa je domovina njiva, ki jo orje, vinograd, ki ga okopava, senožet, ki jo kosi.

Njegov nacionalizem tedaj ni napadalen in ofenziven, kakor oni meščana. Narodni in mednarodni problem mu vsled tega ni oblika ločitve in sovraštva, ampak — sodelovanja in enakopravnosti. Kmetška demokracija povojne srednje Evrope je napravila iz nacionalizma pozitiven princip (načelo) morale in kulture! To je nov kmetški tip nacionalizma, ki je faktor miru in sprave, ne več boja.

Najlepše se to vidi pri češki agrarni stranki, ki je s tem, da je pripravila češke Nemce do sodelovanja v državi, pokazala, da je edino kmetški pokret v stanu dopeljati do rešitve tudi takozvani manjšinski problem! Slovaškočeški in poljskočeški sporazum so novi dokazi. Za nas pa najočividnejši primer, primer bolgarskega kmetškega pokreta pod Stambolijskim, ki je edini bil v stanu preko Makedonije ponuditi roko k spravi.

Menda ni treba navajati drugih dokazov, da je kmetški pokret tudi kulturni glavni faktor miru v povojni Evropi. Gospodarski iz najbolj življenskega lastnega interesa, kulturni pa po naravi svoje duševnosti.

Evropa to začne slutiti od dne do dne bolj jasno. Praški agrarni kongres je to znova dokazal in podkrepil.

Klerikalizem vedno isti.

Toda mi? »Slovenec« je pred nekaj dnevi prinesel uvodnik, v katerem trdi, da jugoslovanska kmetška stranka, da kmetško-demokratska koalicija, da Radić hujška na vojsko in hoče vojno; pa da jo preprečujejo. Ali je še tu treba kake razlage?

Neumnemu še Bog ne pomaga, pravi nek pregovor.

Dr. I. Rosina.

Kongres Zveze društev kmetiskih fantov in deklet v Ljubljani.

Pričakovanje, ki smo ga gojili od naših kmetiskih mladinskih organizacij, se je v polni meri izpolnilo. Mladi kmetijski fantje in dekleta so prišli, da pregledajo kakšni so in koliko jih je, kaj so do sedaj delali in kako izvrševali svoj program in kaj je treba v prihodnjem letu storiti in kje započeti.

Zdrava kmetijska moč, odločna in neupogljiva volja sta govorili na kongresu kmetijske mladine pametno in premišljeno, z veliko vero in ognjem v srcu.

Že na predvečer je imela ljubljanska mladinska organizacija, večinoma srednješolci, 80 po številu, svoj poslovljni večer pred odhodom na počitnice. Prisostvovali so člani strankinega načelstva in ljubljanske krajevne organizacije, a njihove gospe so pripravile okusen prigrizek. V prijateljskem razpoloženju so se vrstili govorniki, izmed katerih naj predvsem omenimo tajnika mariborskega okrožnega odbora SKS in podpredsednika Zveze društev kmetiskih fantov in deklet tov. dr. Igor Rosine in tajnika ljubljanskega okrožnega odbora in II. podpredsednika Zveze društev kmetiskih fantov in deklet tov. dr. Janže Novaka. Oba sta z ognjevitno besedo orisala pomen srednješolske mladine in inteligence sploh v kmetiskem pokretu in pokazala na njihovo delo na kulturnem, socialnem in politično-gospodarskem polju. Z lepim petjem in deklamacijami se je poslovljni večer zaključil.

Že zgodaj zjutraj drugega dne so se pričeli zbirati zastopniki kmetiskih mladinskih društev. Zastopnike so poslala, razen dveh, vsa društva. Od daljnega društva Št. Jurij ob Ščavnici jih je prišlo kar sedem v posebnih krogih za fante in dekleta. O enotnem krogu in društvenih praporih se je tudi na kongresu samem razpravljalo in o tem doneslo posebne sklepe, o čemer bo natančno poročala Gruda.

Kongresa se je udeležil voditelj Slovenske kmetijske stranke tov. poslanec Ivan Pucelj, ki je bil viharo pozdravljen od kmetijske mladine. Dalje so prišli tov. inž. Fr. Zupančič, podpredsednik SKS, dr. Lončar, dr. Marušič in drugi ter zastopnik učiteljstva g. Hreščak.

Kongres je otvoril Zvezin načelnik tov.

Blaž Josip z lepim pozdravnim govorom. Pred pričetkom razprave sta z globoko zasnovanimi in z veliko ljubeznijo do mladine prežetimi govori bodrila fante in dekleta k izobrazbi in delu Ivan Pucelj in inž. Zupančič. Težko ledino kmetijskega pokreta orjejo v Sloveniji starejši člani in delavci kmetijske stranke, najzavednejši in najnaprednejši del kmetijskega ljudstva. Ogromno je še delo, široko je polje za udejstvovanje kmetijske mladine. Prvo in najpoglavitejše delo je, zasaditi v slehernega kmetijskega človeka socialno misel. Ta misel mora združiti celo našo vas, kakršna je, celo deželo in ves kmetijski narod v eno samo mogočno drevo, v složno in disciplinirano armado. Proč z razprtijami, proč z vsó kmetiskemu ljudstvu tujo navlako. Vcepljati je treba že v mlada srca čut skupnosti, čut kmetijske slege. Iz te skupnosti je treba graditi novo kmetisko kulturo celemu narodu. Dalje je nujno potrebno umstveno in strokovno izobraziti kmetisko ljudstvo, da bo moglo svojo poljedelsko produkcijo (proizvodnjo) dvigniti na najvišjo stopnjo ter jo izboljšati, da bo konkurence zmožna.

Za vse gornje misli so bili na kongresu sprejeti konkretni predlogi in resolucije. Posebno važna je resolucija, ki govori o sodelovanju kmetiskih mladinskih društev z učiteljstvom na deželi. To sodelovanje je sedaj tem bolj omogočeno, ker se je učiteljstvo z energično akcijo osvobodilo vseh političnih strank. O stališču učiteljev je lepo in jasno poročal g. Hreščak.

Zelo važna je bila tudi resolucija, ki govori o sodelovanju kmetiskih mladinskih organizacij z gasilnimi društvi. Mladinske organizacije se pozivajo, da ustanavljajo vsepovsod gasilna društva, kjer jih še ni, a kjer že obstoje, naj v njih pridno sodelujejo. Gasilna društva so najvažnejša socialna ustanova, ki ima vse pogoje, da združuje kmetisko ljudstvo.

Sprejetih je bilo še več važnih sklepov glede centralne knjižnice, glede sodelovanja z vsemi kmetiskimi in omladinskimi organizacijami Evrope, o delu v prihodnjem letu itd.

Kmetiske omladinske organizacije so na pohodu in bodočnost je njihova. Živeli pijonirji kmetijskega pokreta!

glavarstvu, kako pa je pri nas, pa lahko vidimo v vsaki vasi. Umetnih gnojil porabijo Danci silne množine — pri nas pa razmeroma zelo malo. Danski kmetje producirajo samo blago najboljše vrste, ki lahko vzdrži vsako konkurenco, a kako je pri nas?

Resnica je, da leže v slovenski zemlji še težki milijoni, samo dvigniti jih je treba. Dvigajo pa se milijoni dandanes iz zemlje samo z znanjem — roka je preslaba. Zato pravimo kmetom: Učite se in učite se in zopet se učite! Zgled danskih kmetov kaže, kaj se da doseči z znanjem in namen teh vrstic je, opozoriti tudi naše kmete na dejstva.

Ali je to demagogija?

Sveža in ostra politična sapa, ki brije danes iz kmečkih domov po celi državi, prizadeva današnjim vlastodržcem mnogo skrbi. Nobene stvari se namreč pokvarjena gospoda, ki pije danes kmečko kri, tako strahovito ne boji, kakor združenega in složnega nastopa kmetov. Brez kmetov in brez kmečkih volilnih kroglic je namreč v naši državi vsaka politična stranka brez pomena!

Zato navdaja vse naše politične stranke silna bojazen, da jim ne bi kmetje ušli z vajeti in se postavili na svoje noge. Če se kmetje namreč združijo v svojih kmečkih strankah (Slovenci v Slovenski kmečki stranki, Hrvatje v Hrvaški kmečki stranki itd.), potem je gospodstva pokvarjene gospode konec!

Kaj bi bil sedanji predsednik vlade brez kmečkih glasov? Uboga politična ničla bi bil!

Kaj bi bil voditelj slovenskih klerikalcev dr. Korošec brez kmečkih glasov? Nič!

To dobro čutijo vse gosposke stranke in zato se boje. Ta strah pa je najboljši politični kažipot za kmete, kam naj gredo, če hočejo sebi dobro in prav!

Ta strah pred vedno močnejšim kmečkim gibanjem za politično neodvisnost in politično samostojnost kmetov je napotil tudi naše klerikalce, da so nedavno objavili v »Slovenecu« članek, kjer imenujejo boj slovenskih kmetov za osvoboditev izpod politične komande pokvarjene gospode — demagogijo!

S to besedo se je klerikalna pokvarjena gospoda pokazala v svoji pravi luči. Dokler se dá namreč slovenski kmet komandirati (politično) od duhovnikov in od klerikalnih dohtarjev in profesorjev, ki imajo vso moč v SLS v svojih rokah, toliko časa so »pametni«, so »dobri«, so »uvidevni«, so »politično zreli« itd. Kakor hitro pa se poskušajo kmetje tiste sramotne komande otresti in se postaviti na svoje noge, takrat pa postanejo »neumni« in »nerazsodna kmečka masa«! In kdor se zavzema za to, za kar se zavzemamo in trudimo mi, da namreč kmete izobrazimo, da jih duševno in gospodarsko dvignemo, da bodo res z lahkoto vodili sami svojo politiko in da se jim ne bo več treba v političnih zadevah priklanjati ne pred duhovniki in ne pred dohtarji itd., ampak da bodo sami svoji gospodje na celi črti — ta je »demagog«!

Kakšne rezultate pa je rodila te vrste »demagogija« (zapeljevanje ljudstva) za kmete, nam kaže vzgled čeških kmetov. Omeniti hočemo le eno stvar, namreč češki kmečki tisk.

Češki kmečki časopisi tvorijo organsko enoto, ki zaposluje: 87 stalnih urednikov in 472 stalnih sotrudnikov! (Pri nas so listi, ki nimajo včasih niti toliko naročnikov! Op. ur.) V tiskarnah češke kmečke stranke pa dela 271 uradnikov in 945 tiskarjev. V tiskarnah se vrtili 467 strojev. Denarni promet tiskarn pa je znašal preteklo leto 758 milijonov čeških kron (nad 1 milijardo dinarjev!).

Glavno kmečko glasilo »Venkov« izide

Nekaj števil.

Kmetje na Danskem in pri nas. — Blagostanje in revščina. — Učimo se in posnemajmo!

V severnem delu srednje Evrope leži dežela Danska. Velika je komaj za tri Slovenije, prebivalcev pa ima komaj 3 in pol milijona. Prebivalstvo živi večinoma od kmetijstva.

Poglejmo, kaj in koliko ta mala dežela prideluje. Pridela prvič toliko, da preredi samo sebe, izvaža pa sledeče množine kmečkih pridelkov:

Od vseh prešičev, kar se jih postavi na svetovni trg, jih postavi na trg Danska skoraj polovico (40 procentov). Majhno Dansko prekaša v tem oziru samo tisočkrat večja in bogatejša Amerika.

Surovega masla postavi Danska na svetovni trg več kot eno tretjino!

Jaje postavi Danska na svetovni trg eno četrtno. Samo ogromna Kitajska jih postavi več.

Se nekaj primerjalnih števil:

Na vsakih 1000 prebivalcev je prišlo leta 1925 v Nemčiji 265 goved, na Holandskem 391, na Danskem pa 2618!

Na vsakih 1000 prebivalcev je prišlo leta 1925 v 265 prešičev, na Holandskem 222, na Danskem pa 437.

Kokoši pa je prišlo v Nemčiji leta 1925 na vsakih 1000 prebivalcev 102, na Holandskem 140, na Danskem pa 600!

Za izvoženo blago dobe Danci na leto in na osebo 14.000 dinarjev, na Angleškem pa, ki je največja trgovska dežela sveta, pride na osebo in na leto samo 13.000 dinarjev.

Take lepe uspehe pa dosejajo kmetje na Danskem s pametjo in z delom. Njihova zemlja ni nič bolj rodovitna kot naša in ni noben paradiž. Razlika med nami in Danci je samo to, da oni ne obdelujejo zemlje samo z roko, ampak še bolj z — glavo!

Pri nas je še silno ukoreninjena tista nesrečna misel, da je treba samo kopati, orati in sejati, pa je dobro. Prav pogosto slišimo tudi besede: »E, kaj — tako so delali stari oče in oče, bom pa še jaz tako!«

Kmetijstvo dandanes ni več navadno garanje z roko, kot je bilo nekdanj, ampak je silno visoko razvita znanost. Danski kmetje to upoštevajo, pri nas pa žalibog trdoglavost kar noče izumreti. Na Danskem skrbijo n. pr. za gnojnico in za ravnanje z gnojnico tako zelo, da imajo vsako jamo vpisano pri okrajnem

dostikrat na 64 straneh. Vseh dnevnikov je 6, potem 33 tednikov in 3 mesečniki. Nekateri dnevniki izhajajo v 100—150 tisoč izvodih.

Tako ogromno delo je samo na tem polju ustvarila češka kmečka stranka, brez pomoči in proti volji gosposkih strank! To je ogromno delo za politično in gospodarsko osamosvojitve kmetov in tako delo imenujejo klerikalci — demagogijo!

O, ko bi se taka »demagogija« pri nas le prav hitro razširila! Taka »demagogija« bi bila po pravici ponos in veselje nas vseh, ki iskreno želimo, da bi se kmetje tudi v Sloveniji otresli gosposke politične komande in se postavili na svoje noge!

IZ STRANKE

Iz seje načelstva SKS.

V nedeljo 10. junija je sprejelo načelstvo SKS na svoji seji sledeči resoluciji:

I. Slovenska kmečka stranka najodločneje protestira proti sprejetju nettunskih konvencij, posebno proti sprejetju onih točk, ki bi omogočale italijanskemu kapitalu, da zavaruje naše gospodarstvo in ga spravi pod svoj vpliv, in poziva vladu in narodno skupščino, da podpis teh konvencij z vso odločnostjo odkloni.

II. 1. Načelstvo SKS protestira proti povišanju trošarine na vino od 35 na 100 Din, kakor tudi proti povišanju trošarine na most in petijot na 65 Din, kakor to predvideva načrt novega trošarinskega zakona.

2. Najodločneje protestira proti zopetni uvedbi obvezne prijave vina po vinogradnikih, kakor določa dostavek 3. in 4. člena 76.

3. Člen 76, pod 8, dostavek 1., 2. in 3. ukinja prosto žganjekuho. To namero najodločneje odvrata in zahteva, da pravica žganjekuho ostane neokrnjena.

4. Bencin za pogon kmetijskih strojev naj ostane tudi v bodoče trošarine prost.

5. Določbi čl. 51. in 56., ki govorita o ovaduhih in nagraditvi istih, sta nemoralni in sramotni in zavajata v špijonstvo, zato ju najstrožje obsoja in zahteva, da iz zakona izpadeta.

Kamnik. Na občnem zboru okraj. org. SKS, ki se je vršil dne 3. junija, je bil izvoljen sledeči odbor: Franc Kristan, predsednik; Anton Cerar, podpredsednik; Polde Lovšin, blagajnik; odborniki: Fr. Zupan, Golo, obč. Vodice; Gašper Šmid, Komenda; Fr. Koširnik, Dobrava; Josip Hočevar, Moste; Lovro Kepic, Moste; Matevž Železnikar, Suhadole; Franc Jerič, Sv. Križ; Martin Kern, Breg, obč. Nasovče; Franc Funtek, Mengeš; Andrej Kocijes, Lahovce; Alojz Strmole, Trzin; Ivan Smolnikar, Domžale; Jože Jezernik, Stob; Niko Žurbi, Šmarca; Peter Pirc, Franc Laboda, Homec; Ivan Očepek, župan, Volčji potok; Al. Keglovič, Radomlje; Jernej Šarc, Hudo; Ivan Svetlin, Podgorje 57, Ivan Mächtig, Kamnik; Aleš Lanišek, Tunjice; Matija Zavrel, Zalog; Ivan Polak, Kamnik; Matija Sedušak, Šmartno v T.; Anton Balantič, Županje njive.

* * *

Velik shod KDK v Osjeku. — Pribečević za revizijo ustave.

V Osjeku je bil v nedeljo velik shod hrvaških kmetov, na katerega je prišlo okoli 15.000 ljudi. Govorila sta Svetozar Pribečević in Stefan Radić.

Zelo pomemben je bil govor Sv. Pribečevića, ki je rekel med drugim:

»Pred vojno je gledal ves jugoslovanski svet na Beograd kot na žarišče svobode. Takrat je kralj Peter proglasil geslo, da se more narod samo v svobodi vzgajati za svobodo. Zato sem 1. 1918. mislil, da bomo v svoji novi

državi lahko mirno živeli ter posvetili vse svoje moči delu za naš gospodarski napredek.

V novi državi pa smo doživeli še večje in strašnejše borbe kakor pod Avstrijo. Mi žalibog vidimo, da se razmere v naši državi ne dajo urediti brez temeljite preureditve naših državnih zakonov in ustanov.

Mi vidimo, da v sedanjem položaju z današnjo ustavo ni zagotovljena možnost, da bi se razmere tako izpremenile, da bi se zadostilo zahtevam po enakopravnosti, svobodi in dostojanstvu človeka. Ako hočemo, da tem zahtevam v polni meri zadovoljimo povsod, potem je potrebno, da podvržemo sedanjo ustavo reviziji.

Predvsem se mora zagotoviti enakost in ravnopravnost vseh krajev in vseh delov našega naroda.

Izpremembo ustave smatramo za svoj cilj, da dosežemo boljše in popolnejše stanje v naši državi.

* * *

Za slovensko pravico!

Pred dvema mesecema je tov. poslanec Pucelj zahteval v parlamentu, da se pišejo zapisniki sej v slovenskem jeziku, kadar sestavlja zapisnik slovenski tajnik (sedaj g. Bedjanič).

Kljub tej zahtevi pa je ostalo vse pri starem. Zato je tov. poslanec Pucelj znova zahteval na eni zadnjih sej, ko je bil zapisnikar zopet g. Bedjanič, da se njegovi zahtevi ugodijo, da se tudi na viden način pokaže ravnopravnost Slovencev s Srbi.

»Če pridejo slovenski književniki v Beograd«, je rekel poslanec Pucelj, »jih pozdravlja sam minister prosvete in tudi nam vedno zatrjujejo, kako nas imajo radi. Zato je pač upravičena zahteva, da ceni naš jezik tudi poslanec Bedjanič, ki srbsko niti ne zna, da sestavi svoj zapisnik v slovenščini, kajti za to on prejema 1200 dinarjev mesečne doklade.«

* * *

Žandarji v parlamentu!

Pretekli teden se je dogodil v našem parlamentu neverjeten slučaj, da je vlada poklicala v parlament žandarje, da so s silo izgnali iz parlamenta svobodno izvoljene zastopnike ljudstva s seje!

Tako spoštuje sedanja vlada ljudsko voljo! Tako komandira dr. Korošec svoje podrejene organe! In še se vedno najdejo ljudje, ki verjamejo, kar piše klerikalno časopisje o — svobodi!

Takega teptanja ljudskih pravic noben zaveden narod ne more mirno trpeti in tudi za sedanjo vladu pride še čas, ko bo morala polagati račune!

* * *

Dobra je ta!

V Ljubljani imamo občinski svet, v katerem odločujejo združeni »liberalci« in »klerikalci«.

Na zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega pa je bil na dnevnem redu tudi predlog, naj se izjavi ljubljanski občinski svet proti sprejetju znanih nettunskih konvencij.

Ko je bil ta predlog že nekaj dni pred sejo objavljen po slovenskih časopisih, je cela Slovenija z veliko radovednostjo pričakovala, kaj bodo rekli na ta predlog tisti klerikalci, ki že skoro cel mesec vpijejo po celi Sloveniji, da je tisti za vojsko, kdor glasuje proti konvencijam.

V napetem pričakovanju je dan seje prišel, prišel je tudi omenjeni predlog na dnevni red in glej ga spaka:

Tisti klerikalci, ki vpijejo po celi deželi proti vojski in za konvencije, so v ljubljanskem občinskem svetu glasovali — proti konvencijam!

Ali niso klerikalci s tem tudi glasovali za vojsko, kakor to očitajo nam? Ali niso glasovali klerikalci v ljubljanskem občinskem svetu tudi proti politiki vlade in proti dr. Korošcu in proti »Slovencu« in »Domoljubu« in »Slov. Gospodarju«?

S svojim glasovanjem v ljubljanskem občinskem svetu so poštene klerikalci — tudi takih je nekaj — pod vodstvom oblastnega odbornika prof. Jarca najhujše obsodili brezvestno hujskanje svojih tovarišev na deželi. Ljubljanskim klerikalcem vsa čast — sramota pa naj pade na klerikalne demagoge po deželi.

Katastrofalna toča z orkanom v Prekmurju.

Del Prekmurja je zadela v torek dne 5. t. m. strahovita nevihta, kakor jo malokje beleži kronika in kakor se je ne spominjajo niti najstarejši ljudje. Od Cankove preko Bogojne do Dobrovnika so uničeni vsi poljski pridelki. Najhujše so prizadete vasi Brezovci, stari in novi Beznovci in Zenkovci, kjer je uničeno vse, kar je bilo zelenega, sadno drevje do tal polomljeno, kar pa še stoji, je tako okleščeno, da ne more več ozeleneti in se bo moralo posekati, ker je celo z debel olupljena skorja. Nevihta je prihrumela med 4. in 5. uro popolnoma nepričakovano, vendar pa na srečo večina ljudi ni bilo predaleč od svojih hiš, da so se še lahko rešili pod streho. Tako da človeških življenj ni obžalovati, pač pa več poškodb, med temi nekaj težkih. V Zenkovcih je treščil vihar voz z voznikom in konjem vred v jarek. Voznik je dobil težke rane, konja pa je po životu toča tako zbila, da je ves otečen. Toča je bila vsem v debelosti kurjega jajca in gosta tako, da je v pol ure pokrila zemljo 20 cm na debelo. Po nevihti je bilo pod kapom hiš nasuto nad 1 m na debelo toče. Vsled silnega viharja je toča pobila okna na stanovanjih, da so bila nenkrat polna ledu in vode. Oklepala je s hiš zidni omet, da se vidi golo kamenje in opeka. Škoda je velikanska. Po nekaterih občinah so izvršili cenilci cenitve, ki gredo na milijone dinarjev. Ker seno ni bilo še pokošeno, nimajo kmetje živini ničesar polagati, zato je najnujnejše, da se preskrbi za prizadete kraje živinske klaje. Ravno tako bo treba poskrbeti, da se uničena polja zopet posejejo z jesenskimi setvami, kakor ajda, proso itd. Za to pa je treba, da se pomaga kmetom s potrebnim semenskim žitom. Tukaj mora takoj priskočiti na pomoč država in oblast z izdatno podporo in brezobrestnim posojilom, ker ljudstvo — obupuje. — Oblastni poslanec tov. Hodošek se je takoj, ko se je nevihta umirila, peljal v Mursko Soboto in izposloval, da se je telefonično obvestilo velikega župana. G. sreski poglavar pa se je sam odpeljal na lice mesta in si ogledal opustošenje. Tov. Hodošek je nato odpotoval še v Maribor, da izposluje takojšnjo pomoč od oblastnega odbora.

Izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja: Intervencija v predmetu zapuščin, zavarovanj, odškodnin, nastalih v prekomorskih državah v korist našim izseljencem in njih družinam spadajo v smislu točke 6. § 4 pravilnika o izvrševanju zakona o izseljenju, objavljenem v »Uradnem listu« za Slovenijo z dne 23. avgusta 1923, št. 279/78 v delokrog izseljeniškega komisarijata kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu. Za interesirane stranke je najbolje, da se za iztirjavanje takih zapuščin, zavarovalnin in odškodnin obračajo na izseljeniški komisariat v Zagrebu, Kamenita ulica št. 15/I, ki je poldnevno prevzeti brez posebnih stroškov zaščito njih pravnih interesov.

Uredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic kakor tudi o delovnem času pomožnega osebja v dotičnih obratovalnicah. V Ljubljani 1928. Založila knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani. Cena s poštnino vred Din 050.

D O P I S I

Bohinjski kot.

Lov bistrške občine je dobila pri zadnji licitaciji kot najvišja ponudnica v našem šumarski upravi v Boh. Bistrici za letnih 11.200 dinarjev. Dohodek občine se zviša radi tega letno za okroglo Din 6.000.—. Iz strogo gospodarskega stališča je pozdravljati ta uspeh. Šumska uprava, poznana po svoji natančnosti glede lova, ima sedaj lepo arondirano lovišče kot prejšnja mejašica. Čez par let bo radi rigoroznosti glede lova pri šumski upravi to lovišče vsaj še enkrat toliko vredno kot danes, ker bo poleg divjih kozar v njem tudi dovolj sm in druge žlahtne divjačine. Na drugi strani pa odpade izdatek naših kmetincev, ki so kot ljubitelji lova garali in žrtvovali čas in denar za dosedanjega najemnika. — A. M.

Nettunske konvencije razburjajo celo Jugoslavijo, samo bistrške občine ne, ki je moje vednosti prizadeta z njimi bolj kot naša kršna Dalmacija. Skušalo se je doseči, da se vrši izredna seja našega občinskega odbora, kjer naj bi se preciziralo stališče občine po njih predstavnikih. Toda g. župan je kot eksponent SLS znal preprečiti, da se ta seja ni vršila. Izzvan naj torej povem ad perpetuam memoriam, kar mi je o tej stvari točno znano. Načrt nettunskih konvencij predvideva: Ker v Podbrdu ni zadosti prostora za izvedbo moderne obmejne postaje, preuredi država SHS na lastni trošek postajo Bistrica-Boh. jezero tako, da se bo tu lahko brezhibno vršil ves železniški promet. Italijanski cariniki, finančarji in kontrolni orožniki se preselijo iz Podbrda s svojimi družinami vred v Boh. Bistrico. Država SHS jim mora namreč na lastni trošek sezidati v ta namen v bližini postaje po potrebi 5 do 8 stanovanjskih hiš in razven tega šolo za njih deca, ki jo poučujejo od Italijanov imenovani učitelji. V to šolo pa se lahko sprejema po prevdarnosti Italijanov radi priučitve italijanskega jezika tudi domačine! To je samo izvleček iz teh konvencij. Na podrobnosti se še povrnem. Iz vidika, ki ga je gotova gospoda zasledovala pri zgradbi nove vse prej kot potrebne občinske ceste, gleda Bohinj danes tudi to. Kakor so bili opeharjeni domačini za zaslužek, ki se ga jim je obetalo pri tej cesti, tako bodo gotovo krvaveli, ako se nettunske konvencije sprejmejo. Narodna zavest, gorenjski ponos, oba sta že odjadrala v deveto deželo. Trenotni, četudi samo pričakovani gmotni uspeh, to je danes parola mojega toli opevanega rodu Bohincev. Za danes dovolj. — Alfonz Mencinger.

Kostanjevica napreduje. Kostanjevica gre mogočnemu razvoju nasproti. Ker se cesta na Hrvaško še ni pričela delati 1. marca in ne 1. aprila in ne 1. maja, kakor je bilo zagotovljeno od našega velikega župana (ne ljubljanske oblasti, nego občine konstanjeviške), se je po zatrdilu občinarjev vzhodnega dela občine pričela graditi prav sigurno 1. junija t. l. in sicer od zgoraj navzdol. Zato Kostanjevičani še to pot nič ne vedo o gradnji te ceste. Sicer pa pravijo, da nad Črnečo vasjo mrgoli delavcev, voznikov, strojev in inženjerjev. Včasih se celo sliši doli v dolino zamolkel strel, ki smo ga do zdaj smatrali za znak žeganja pri Sv. Petki, toda očividci zatrjujejo, da se vsak čas rušijo skale, ki jih drobne kamnodrobilci, kakor kavo naši mlinčki v kuhinji. Parni valjarji pridejo baje drugi teden in so se že rekvirirali vsi voli in konji naše mile občine, ki povlečejo te železne velikanke do Strašnega jarka ali Hudičevega grabna. Agitatorji SLS pa opravljajo prostovoljen kuluk, da se tako uresniči vsemo- gočne obljube iz za zadnjih državnih, oblastnih in občinskih volitev. V času suše se bo cesta škropila z novo motorno brizgalno iz Kostanjevice, za katero je preskrbela občina

čez 40.000 Din. To se pravi, ko bo cesta gotova, bo tudi motorna brizgalna plačana iz taške gosp. župana. To je čisto gotovo in se ne da izpodbijati, kakor znani sklep občinskega odbora, v katerega je enkrat posvetil svetel žarek človekoljubja in kmalu nato zopet ugasnil. Tako bo tema ostala še nadalje, četudi je šel važen član naše občine po modrost v Ljubljano in se učil za poslanca. Ta modrost se bo poznala že na novi cesti od Budinjaka navzdol. V Kostanjevico seveda ne bo prišla tista ostrška modrost, ki je pomešana z ljubljansko. In zato nikoli ne bo župan iz Kostanjevice, nego vedno in vselej iz prigorja, kakor je obljubljeno od vekomaj. Poleg ceste dobimo železnico, ki bo v kratkem času izvozila vso kostanjevino in vso bukovino v Zagreb, da bo slavni »luftpon« ali »špi- nača« s cesto vred nepotrebna, ker ne bo kaj voziti in železnica bo od tistega časa vozila samo vojake. Tako so rekli gospodje. Za železnico pride na vrsto vodovod in bodo kmalu nato vse oštarije propadle, kar je iskrena želja in dolgoletne sanje občinskih očetov. Užitnina in doklada se bo potem pobirala od vode in jabolčnika v zasebnem gospodarstvu, gostilničarji pa bodo postali apnarji in drvarji, ker se bo od fistihmal uživala samo polenta in sir iz domače mlekarne. Tako bodo postali poleg gostilničarjev nepotrebni tudi mesarji, ker se bo proglasil večni post. Poleg posta pa se bo vpeljala tudi bosonoga moda pozimi in poleti, da se s tem prisilijo do ponižnosti tudi konstanjeviški čevljarji in usnarji. Obeta se nam zlati vek!

Dobova. Klerikalci pri nas trobijo, da bo vojska. Toda kmetje danes z vso odločnostjo izjavljamo, da te vojske ne bo, ker je kmetje nočemo. In če bi jo gospoda izzvala, bo tako cerkvena, kakor posvetna gospoda marširala v prvi »švarmliniji« in mi kmetje jo bomo zadaj gonili. To si naj gospoda prav dobro zapomni. Nikdar več ne bomo kmetje nesrečna žrtev klerikalnih hujskarij za vojsko, kakor smo bili l. 1914. Le poskusite, pa bode videli, kaj smo se naučili.

Iz Zabnice. V ponedeljek, dne 4. junija 1928 se je poročil naš vrli tovariš Oman Janez z gđc. Dermastijevo iz Spodnjih Pirnič pri Medvodah. Bil je agilni predsednik tukajšnjega društva kmetijskih fantov in deklet, predsednik tukajšnje gasilne godbe in predsednik tukajšnjega dramatskega odseka gasilnega društva in odbornik gasilnega društva. Ž njim so tukajšnja društva izgubila najagilnejšo moč. Vendar mu pa tudi v novem stanu želimo kar največ sreče in napredka. — Častitamo!

Logarovei. Naš g. župan s svojimi pomočniki že pripravlja, kakor se čuje, material za novi (ob času volitve obljubljeni) most preko Ščavnice. Pravijo, da bo baje koncem tega leta že gotov. Bomo videli. Okoli 8. maja nam je Ščavnica poplavlila precejšnjo število travnikov, kar bo gotovo ob času pokladanja krme povod za metljivost pri govedih, proti kateremu še nimamo učinkovitega sredstva.

Radoslavei. V petek, dne 18. maja je pri nas umrl ugleden kmet Matija Rudolf, v starosti 74 let. Bil je tast tov. Fr. Špindlerja, župana in tajnika krajevne organizacije. V sredo, dne 23. maja je umrl posestnik Anton Filipič, v starosti 75 let. Rajnik je bil vzoren gospodar in somišljenik kmetijskega prepričanja. N. v m. p.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Gospod urednik! Zaj me dobro poslušate, ka mo van zaj jas poveda in razloža. Vi zagotovo nimate pr' svoj- jen kšefti dober jezik, ka van niše nemre do živega. Ven, ka je vaš kšeft zlo žmeten, da če kerega spegledate v cajtingah, da te ovi na vas pride, pa vas vün zešinfle kak psa. Vi, ki ste tega vajeni se že vete braniti, da van ne sfalijo besede. Vendar pa sen si misla, da se skoz prha takin luden ne vete braniti in van včasi tudi sfalijo besede. Zato zaj mene do-

bro poslušete, ka bon van poveda: Če do van gda sfalile besede, pa nete vedli s farbo kun, te prite k nan, mi mam take lepe stvari pa do van zapstoj z nievole vün pomagale. Tote še te le vejo čeblati, tak da gre samo rega, rega, rega... Totin gvišno nede sfalilo, če de še tak hujdo k coj šlo. Zato le gospod urednik mene bogajte, pa te, de si nete vedli vün pomagati, sposote tisto motovilo ka tak po lüfti frči, pa se prpaleta po jürjovške de... ne...!? — Komarov Miha, Vudri mlaka, numero 13.

Iz Št. Vida pri Ptuj. Na binkoštni ponedeljek, praznik Sv. Duha, nam je ljubi Bog po dolgem času naklonil zopet lep in solnčen dan. Zbrali smo se v prostorih g. Šosterič-a na javen shod, da čujemo novice o gospodarstvu, notranji in zunanji politiki itd. Poročali so tovariši Kirbiš, Prepeluh, Stoklas, Kupčič in drugi ob splošnem odobravanju. Udeležba je bila lepa, sami dobri kmetovalci, delavci, zastopniki viničarjev itd. Pogubno delovanje SLS je bilo podvrženo najostrejši kritiki.

Ljubno v Sav. dol. — Dne 10. t. m. je umrl v Ptuj 18-letni dijak Hinko, sin našega vrlega tov. A. Podpečana. Bil je očetov naslednik, globoko prožet kmetijske misli. Kako je bil priljubljen pri svojih profesorjih in sošolcih je pokazala velikanska udeležba cele šole z učiteljskim zborom in drugega prebivalstva ter lepim nagrobnim govorom. Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje.

Precetinci. V naši vaški Korošakovi gostilni smo imeli dne 13. maja domačo zabavo. Obisk je bil zadosten. Vsak se je zabaval in veselil kakor še nikoli. Še drugi cel dan niso mogli nekateri zapustiti tako veselega mesta. Na vse zgodaj so že igrali in peli vesele budnice, tako da je bilo veselje. Za čas do Trojičke nedelje bo poteklo hitro in spet bo obilo zabave. — Pretekli mesec smo imeli v naši okolici kar tri ognje. Najprej na Kolmenščaku, potem v Cezanjevcih in na Kuršensčaku. Povsod je prišla na pomoč z veliko požrtvovalnostjo brizgalna iz občine Radislavci. Posebno se je odlikoval dvakratni voznik J. Zmazek, bivši načelnik. Le tako naprej ljudem v pomoč in Bogu v čast. — Častitamo. — Občan.

Mala Nedelja. Dvajsetletnica kmet. podružnice, združena z občnim zborom, se je v nedeljo 13. maja 1928 ob zelo obilnem obisku prav lepo obnesla. Oblastni poslanec Petovar Lovro kot član glavnega odbora kmet. družbe za Slovenijo je zastopal družbo in kmet. podružnico v Ivanjkovcih. Slavja se je udeležil tudi obl. kmet. referent in svetnik inž. Zidanšek in ravnatelj A. Žmave, ki je zastopal sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru in vinarsko društvo. Srežki kmet. referent Štampar je zastopal srezkega poglavarja in kmet. podružnico v Ljutomeru, šolski upravitelj Ivanjšič kmet. podružnico pri Sv. Juriju ob Ščavnici, državno drevosnico in trsnico ter viničarsko šolo pri Kapeli Glaser, okrajni odbor pa župan Kranjc. Po zgodovinskem pregledu podružničnega delovanja (1908 do 1927), katerega je podal stvarno Špindler Lovro, je oblastni poslanec Petovar v jasnih potezah predložil namen Kmetijske družbe in težkoče, s katerimi se mora boriti. Kmetijski svetnik inž. Zidanšek je podal stvarne navsote za bodoče delovanje. Opozarjal je posebno na potrebne naprave dobrih gnojšč, na izboljšavanje plemenske živine in na osušenje mokrih travnikov. Ravnatelj A. Žmave je razpravljal o sedanji aktualni krizi vinarstva in o obnovi vinogradov, nato pa je inž. Lupša poročal o stanju članstva od ustanovitve naprej. Za tem se je vršil občni zbor. V letu 1927 je imela podružnica včlanjene 104 kmete, vršile so se redne odborne seje skoro vsak mesec in predavanja. Šolski upravitelj Čeh je podal blagajniško poročilo. Celokupni izdatki so znašali Din 41.140-90, dohodki pa Din 42.224-21, tako da je bil denarni promet Din 83.365-11. V stavbi je investiranega kapitala približno Din 40.000.—. Razpečalo se

TEDENSKI KOLEDAR.

- 17. junija, nedelja: Adolf.
- 18. junija, ponedeljek: Gervazij.
- 19. junija, torek: Julijana.
- 20. junija, sredo: Silverij.
- 21. junija, četrtek: Alojzij.
- 22. junija, petek: Ahac.
- 23. junija, sobota: Agripina.

SEJMI.

- 18. junija: Zalog, Sv. Vid na Blokah, Bučka, Dekležovo, Prosenjakovci.
- 21. junija: Peklo pri Poljčanih, Buče, Vrenška gorica, Šmarje pri Jelšah, Moravče, Velika Loka, Lašče.
- 22. junija: Sv. Jurij ob j. ž., Sevnica, Šoštanj.
- 23. junija: Poljčane.

VALUTE.

Berlin 13-56, Curih 10-93, Dunaj 8—, London 277-50, New-York 56-68, Pariz 2-22, Praga 1-68, Trst 3—.

Boč pri Selnici. Sestanek SKS se vrši v nedeljo, dne 17. junija t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Val. Jurše, Boč.

Seja okrajnega odbora SKS v Mariboru se vrši v soboto, dne 30. junija t. l. ob 10. uri dop. v gostilni »Kosovo« na Grajskem trgu. — Predsednik.

KRZNA.

Bela krzna nima jo za okras sobe nobene vrednosti, če zares niso čiste bele barve.

Taka krzna lahko vedno čistite z »RADIONOM« brez velikega truda.

Napravite raztopino »RADIONA« v mrzli vodi in krtačite s to raztopino krzno v ravni potezah.

Nato morate s čisto vodo dobro izprati, da izgine »RADION« in nesnaga.

Potem posušite krzno v blagi toplini, a nato ga okrtajte, pa bo kot novo in belo kot sneg.

je uspešno različno semenje, galico, nekaj umetnih gnojil in drugih gospodarskih pripomočkov ter se je posrelovalo pri nakupu kmet. strojev in potrebščin. Izvoljen je bil končno ponovno stari odbor.

Občinske volitve v Sromljah. Pri nas so se vršile dne 6. maja letos občinske volitve, pri katerih se je začela potapljati SLS v politično morje in gotovo bi se bila potopila, da ji niso prihiteli na pomoč rešitelji iz Pišec, Blatnega, Rajhenburga, največ pa iz Brežic. Za zelo spretnega rešitelja so se pokazali g. Lipej, trgovec v Brežicah, prvič že, da so vložili Petanovo listo, ker drugače bi ne bila prva; drugič, da so pregovorili enega našega pristaša, da je preklical podpis na kandidatni listi itd., za vse vemo in si bomo dobro zapomnili. Zelo pa pogrša šnops svojih prijateljev, raznih klerikalnih agitatorjev, ki so se družili vsako nedeljo in praznik pred volitvami pred in po sv. maši. No in Vi g. P., sedaj vidite kako so noge na županskem stolčku trhle, prej ste sedeli na njem celih 22 let, a sedaj pa že celih 14 dni premišlujete, ali bi ga zasedli — ali ne? Le bodite prepričani, da boste dostikrat rabili mizarja — teža bo precejšnja, saj si že lahko predstavljate. Če nas imate za majhne, smo pa čvrsti, korajžni in vztrajni. Vsem zvestim tovarišem, ki so volili v 2. in 3. skrinjico — najsrčnejša zahvala, zaupajoč Vam, da boste ostali še zvesti in vztrajni naprej do popolne zmage Vam kliče »Pozdravljeni tovariši!« — K. s.

Logarovec. Že dolgo časa se nismo nič oglašili, mislimo, da nam g. urednik tega preveč ne bo zameril, in nam kljub temu dovoli malo prostora za naš dopis. Ako ravno smo politično nazadnjaški in če tudi so nam naš rojak č. g. voditelj SLS dovolili in prikimali k taksi za na ples, vino itd., se kljub temu prav radi zabavamo in plešemo, da tako lažje preživimo čas do prihodnjih svobodnih volitev, ker nas že zelo peče vest, da smo pri zadnjih volitvah dali naše kroglice volku, ki je bil skrit v ovčji koži. In to samo radi strašno koristnih obljub, ki so jih obljubljali naši govorniki SLS, da so se njim kar sline cedile; in tudi smo bili zadovoljni, misleč, da resnico

govorijo, glede enakopravnosti, znižanja davkov itd. Sedaj pa že vidimo, da so ti č. gospodje le mlatili že tolikokrat zmlateno prazno slamo, gasili ogenj s špiritom. To je verska pravičnost katoliške SLS, ki svojega hranilca in gospodarja države, kmeta vodi za nos, mu laže in prazni žep. Sama sebi pa povišuje plače. Za nas kmete (sužnje) je edina pomoč, da se otresemo tega strašnega jarma, Slovenska kmečka stranka in nje delovanje za zaščito našega kmeta. Zato pa le korajžno naprej v ponos in zmago naše napredne vrste. Naj živi naša kmečka koalicija! — Zdravo! — R. —

Jarenina. Ker se je že tudi pri nas selilo siromaštvo in revščina zaradi pomanjkanja denarja, so začeli nekateri Jareninčani godrnjati na SLS in njih voditelje, da tudi SLS nič ne naredi za naše ljudstvo, pač pa samo obljublja. Da pa ne bi nastal kakšen punt ali revolucija, sta se dne 3. junija zopet potrudila gg. poslanca Vesenjaka in Žebota ter prinesla nekaj sladkih obljub, še veliko več pa farbarij za naše že skoro do bele kosti odrte Jareninčane. Na vso moč sta zatrjevala, da sta vsega gorja in revščine kriva gg. Radič in Pribečević, ker sta s svojo politiko zafurala

celo državo in da SLS ne more vsega naenkrat popraviti. Predložila sta neko resolucijo, da moramo odobravati politiko SLS in njih voditelje. Ker so stali zopet neki pretepači pripravljeni za pretep, si res ni upal nikdo glasovati proti. Tako morajo tudi trezno misleči Jareninčani trpeti na račun tiste gospode, ki nas vleče za nos. Zato kličem: pod kmetško zastavo, kajti edino, ako bo kmet s kmetom, potem bo rešitev.

Precetinci. Zadnje čase imamo zelo neugodno vreme. To nam ovira delo na polju. Tudi most čez Šavnico so enkrat v red postavili. Naša kapela je v zelo slabem stanju. Zato se je pobiralo po celi občini za njo. Ljudje dajo, kar kdo more. Popravili bodo zvonik. Sedaj pa pogledimo v klerikalne Kuršence in njihovo cestno blato. Vaščani, zakaj si cest ne spravite v red? Ali čakate na obljube g. Hrastelja in Hohnjeca, ki vam v žepu prineseta okrajno cesto? Kuršenci, spregledajte, kam vas vodi SLS! Vsi, ki niste s farovško politiko zadovoljni, si naročite »Kmetški list«, ki stane samo 30 Din letno. Ta bo stalno poročal novice iz našega kraja. Živela SKS. Zdravo.

Kdo hujska na vojsko?

Kdo hujska na vojsko! L. 1914 je objavil »Slovenec« z dne 11. avgusta v številu 181 naslednje nezaslišano hujskanje na vojsko od vrhovnega šefa klerikalne stranke, prevzvišenega škofa Jegliča: »Slovenski krščanski možje, zbrani ste, da pred odhodom na bojno polje pred Bogom vsevednim, neskončno svetim in pravičnim zaprisežete neomahljivo zvestobo svojemu presvetlemu cesarju, svoji prelepi avstrijski domovini, in sicer zvestobo do zadnjega izdihljaja, zvestobo do smrti. Možje! Kliče vas cesar, da v imenu božjem z orožjem v roki (Ne ubijaj!) kaznujete hudodelstvo umorstva našega prestolonaslednika in njegove soproge, kakor se je v peklenški hudobiji zasnovovalo in podpiralo v srbskem kraljestvu. Možje! Kliče vas cesar, da z orožjem v roki maščujete skrajno krivične, že

večletno prizadevanje, razkosati in uničiti krasno našo Avstrijo pod žezlom naše starodavne habsburške cesarske rodovine, da maščujete zvižno zapeljivanje naše mladine na izdajstvo domovine in cesarja, da, na črno, sramotno izdajstvo! Možje! Kliče vas cesar, da z orožjem v roki branite katoliško Avstrijo, katoliško našo cesarsko rodovino (op. ur., ki je bila najbolj pokvarjena na celem svetu) zoper zaklete sovražnike samega Jezusa, pričujočega v zakramentu ljubezni. Možje, kako vzvišen, kako svet, kako Bogu dopadljiv je boj, v katerega ste poklicani! Z Vami je pravica, z Vami je Bog, gospodar vojskinih trum!« Tako klerikalci. Sedaj Vas pa vprašamo kmečki možje, kdaj ste Vi bili za vojsko. Premišlujte in sodite.

K o s p i t e

Vam ni treba imeti ni-
kakih skrbi za perilo,
ker

ŽENSKA HVALA

raztaplja nesnago tako,
da drugo jutro trebate
perilo samo malo ku-
hati v rastopini, za ka-
tero vzamete

Schichtovo
Terpentin milo

Škocijan. Naši nad vse pravični klerikalci imajo vedno kako zadevo. Kako gospodarijo, se vidi pa v sledečem: V četrtek, dne 31. maja se je vršil v Škocijanu živinski sejem, na katerem se je pobirala vstopnina z bloki po 2 Din, kakor je predpisano. Za 1 konja pa se je vzelo enim 2, 3, 4 in tudi 5 Din, seveda blok je bil vedno le eden in isti. Na mojo pritožbo na občini so malo v zadregi prvič rekli, da je pomota, ko so pa kar trumoma se pritoževali, so pa rekli, da nimajo oni tega v rokah in sem jim tudi pritrtil, da ima tisti, ki pobira. Želel bi g. županu, da to premisli in dotičnika pusti kaznovati in za drugič nastavi take ljudi, ki so zanesljivejši. Cvelbar.

Naročajte
KMETSKI LIST!

PODLISTEK

V odvisnosti od gospode.

Povest.

Napisal Franc Tovornik, kmet.

(Nadaljevanje in konec.)

Vse se je zgodilo z bliskovito naglico. Julčka je zagnala krik, ko je videla v krvi se valjajoče moške. Vsi vaščani so leteli skupaj. Dva biriča sta obležala takoj mrtva, eden pa je močno ranjen stokal v svoji krvi.

Gašper je padel v nezavest. Imel je od topega konca sekire prebito lobanjo, prav na vrhu čela.

V prvem trenutku nihče ni vedel, kaj naj počne. Prva je neka stara ženica zavpila: »Po spovednika pojte!« Kakor na komando, takoj je tekel eden biričev. Drugi so zdaj prišli malo k sapi ter pričeli ogledovati, kam je kateri ranjen. Enemu biriču je Gašpar s sekiro odprl prsa, da mu je kri kar bruhnila iz njih. Ta se ni ganil. Drugi je bil s topim delom sekire ubit. Tretji je imel težko rano na rami. dol proti prsom. Ta pa je grozno stokal. Poznalo se je, da trpi strašne muke. Postlali so v hiši, ga obvezali in zanesli na posteljo. Istotako Gašparja, ki je tudi imel s topim delom sekire prebito lobanjo in bil nezavesten. Mrtva biriča pa so na mestu pokrili s plachtami in čakali na to spovednika.

Prišel je v dveh urah sam prior. Prvo je izpovedal biriča. Gašpar pa se ni zavedel in ga je hotel samo maziliti s svetim poslednjim oljem. Med maziljenjem je nenadoma začel Gašpar govoriti. Začel je klicati: »Lukač! Lukač! Kam bežiš! Sem pojdi! — Ti si kriv, da sem jaz ubit! Le pojdi, bova — skupaj šla v peklo! Pa ti boš šel naprej. — Ti si zažgal. Jaz sem bil samo zraven. Jih vidiš, hudiče, že stojijo tukaj, da naju ženejo!« Pri slednjih besedah je pokazal na priorja in okoli stoječe. Kakor, da je udarila strela med nje, tako je zadelo govorjenje Gašparjevo vse, kateri so slišali.

Govoril je v omedlevici. Čez nekaj časa pa je zopet pričel: »Oh, Lukač! Poglej! To

pa niso hudiči! Angeli so! Joj, kako so lepi! Ah ta svetloba!« Zopet utihne. Naenkrat pa pokaže z roko: »Poglej tja! — Lukač, vidiš. Angeli imajo Julčko med seboj. — Joj, kako je lepa. — Zdaj mi pa ni nič žal, če — sem — ubit. — Lukač — midva sva — jo — obvarovala — da — je — niso — samostanci — tisto — noč — —.« Tu se je beseda, že prej rahla, da so jo slišali komaj čisto zraven stoječi, utrjala. Truplo Gašparja se je streslo, iz prs mu je zagrgalo, še parkrat je dihnil in ga ni bilo več med živimi.

Kar trdi so bili okoli stoječi, ko je Gašpar v omedlevici izdajal skrivnosti, katere so tisti, ki so zanje znali, tako skrbno zaklepali sami va-se.

Najhujše pa je pri zadnjih stavkih bilo priorju. Vedel je zdaj, da narod vse zna, kaj se je godilo. Njemu sicer na njegovi osebnosti nič ne morejo, pa vendar godilo se je z njegovo vednostjo.

Vendar se je hitro znašel v svojem položaju in rekel: »Norec je bil vedno, pa je norec umrl. Napravite dva voza, da naše ljudi odpeljemo dol v samostan. Tega roparja pa pokopljite, kjer hočete, samo na blagoslovljeno zemljo ga ne boste pokopavali.«

Ljudje so preplašeni tekali sem in tja. Dogodek že sam na sebi je bil grozen za vaščane. Stokrat bolj pa so se bali nasledkov. Kaj bo zdaj?

Gašparja so pokopali gori med njivami. Postavili so na grobu leseno znamenje s podobno križanega.

K pogrebu padlih biričev so morali vsi podložniki samostana. Samo varuh je smel ostati doma. Pri grobu je imel dolg govor sam prior, ki je veljal pred vsem podložnikom. Tako je zmerjal vse z morileci, cigansko sodrigo, upornimi psi itd., da so možje pričeli glasno godrnjati.

Nekateri bolj jezasti biriči so že dvigali biče ter hoteli udariti po godrnjačih. Z odločno kretnjo roke je dal prior razumeti biričem, naj bodo mirni. Bal se je, da se mu kar na mestu uprejo. To bi bilo nevarno v trenutku, ko so vsi skupaj in jih je sam z govorom razdražil.

Enega, ki je bil največ vsega kriv, ni bilo pri pogrebu. Zvedel je, da ga je Gašpar

na zadnjo uro izdal. Gotov si je zdaj bil, da ga čaka dolgoletna ječa. Izkusil je, da gospoda ne pozna milosti. »V ječi medleti, pa zdaj na stare dni! Brrrr!« Blodil je sem in tja kakor žival brez pameti. Na dan, ko so šli ljudje na pogreb biričev, se mu je zmešalo popolnoma. Oblekel se je v praznjo obleko ter se napotil v Mišidol v Jurkloster. Med potom, ko je srečaval ljudi, je kričal: »Ubijte me, ubijte me! Jaz sem kriv vseh vaših nesreč. Jaz sem vas izdajal. Uuu — u-u-u!« Rjul je kot lev, trgal obleko raz sebe in skakal sem in tja, kakor besen. Toda noben človek se ga ni dotaknil. Z gnusom so se obračali od njega in govorili: »Tega je že Bog kaznoval za njegovo grdo izdajalsko delo.«

Lukač pa je norel doli proti samostanu. Ko je prišel do velikih vrat, ga je nagovoril vratar:

»Kaj pa ti, ali je že pustni torek?«

Tedaj je Lukač zopet zarjul in bežal v gozd. Drugi dan so ga našli obešenega za srobot, katere je bila navezana na gaber, ki je visel na cesti blizu Gračnice. Tako je končal človek, ki je za dobiček svoje osebe celo svoje življenje izdajal svoje sosede, svoje sotrpine, pokvarjeni gospodi. Z lepim pogrebom pa so ga počastili v samostanu; in prior je imel ob grobu lep govor, v katerem je proslavljal vrline (!) ranjkega in zasluge, katere si je v življenju stekel — za samostan.

Naši znanci v Grahovšah so s strahom pričakovali, kaj bo prišlo. Cela vas bo kaznovana. To so vedeli za gotovo. Pa s čim in kako?

V strahu in gnjevu so pričakovali razsodbe. Prišel je neki dan oskrbnik Gall ter prinesel s seboj pismo, v katerem je bilo pisano, da se kaznujejo vaščani s tem, da mora vsak posestnik dati enega vola. Pavle in Julčka, na čigar domu se je izvršil zločin in pobjo, pa morata iz zemljišča, katero se da nazaj staremu Goršek, dokler živi, nato pa se da v roke drugi rodovini. Ako pa se Pavle in Julčka poboljšata, potem je mogoče, da po smrti starega Gorška dobita še onadva posestvo v fevd (užitek).

Tako in slično je bilo življenje kmeta v odvisnosti pokvarjene gospode.

NOVICE IN RAZNO

Plačevanje davkov s priznanicami o 20% odbitku ob žigosanju kronskih bankovcev. Za dolžni davek sprejemajo državne blagajne od dne 1. aprila 1927 namesto gotovine priznanice, ki so bile izdane za pridržanih 20% kronskih bankovcev ob njih žigosanju, ako se glase te priznanice na vsote manjše od K 2000.—. Te priznanice se za plačevanje dolžnega davka sprejemajo samo od onih oseb in njih naslednikov, katerim so jih izdali pristojni organi, ki so vršili žigosanje in odtegljaje. Ako se glasi priznanica o 20% odbitku na vsoto, ki je višja nego dolžni davek, bo državna blagajnica za dolžni davek prevzela tudi to priznanico, a za ostanek, to je za razliko med dolžnim davkom in vsoto, na katero se glasi priznanica, izda ista državna blagajnica novo priznanico. Pogoji je seveda, da se prvotna priznanica ne glasi na vsoto, večjo od 1999 K.

Izpremembe poštne okolice pri poštah Macinec in Središče ob Dravi. Kraji: Preseka, Badličan, Prhovec in Hrnje (občina Gornji Mihajljevec), ki so bili doslej v okolišu pošte Macinec, so se s 1. majem t. l. izločili iz tega okoliša in pridelili okolišu pošte v Središču ob Dravi.

Borzno razsodišče v Ljubljani. Z ozirom na sodne počitnice se v času od 15. julija do 25. avgusta 1928 pri borznem razsodišču ne bodo vršile ustne razprave, pač pa se bodo sprejemale tožbe.

Smrtna nesreča. Jožef Manvin iz Čepelj št. 23 je 2. junija kopal pesek. Pri delu se je odtrgal nad njim velik kamen in mu tako nesrečno padel na glavo in tilnik, da mu jo je zmečkal in ga na mestu ubil. Težko je prizadeta njegova mati, ki je že več let vdova.

Pozdrav domovini, zlasti Prekmurcem. Iz Šerburga (Cherbourg) v Franciji pozdravlja vse domače 5 naših izseljencev v Kanado. Poročajo, da so došli v Šerburg po večdnevni vožnji popolnoma zdravi. Zdravniško preiskani so bili petkrat, kar naj bo opozorilo vsem, ki hočejo v Kanado, da morajo biti popolnoma zdravi. — Klemen Jutriša, Selo; Avgustin Ivan M., Črnci; Miholič Josip, Noršinci; Rajnes Franc, Murska Subota; Banko Iloma, Neršinci; Sočič Terezija, Neršinci in Kolar Terezija, Nenčavci.

Žrtve blazneža. V španski vasi Popla de Pasant se je odigrala nedavno strahovita žaligra. Iz blaznice je bil izpuščen blaznež José Maranon. Ko se je vrnil domov, je povabil na polje 8 otrok in jih tam zaporedoma postrelil, nato je pobegnil v vas, kjer je pobil še šest oseb, nakar je zbežal v bližnji gozd. Orožništvo ga ne more najti.

Podružnica Kmetijske družbe v Novem mestu je imela v nedeljo, dne 3. t. m. svoj letni občni zbor, na katerem se je volil nov odbor in sedem delegatov za glavni družbin občni zbor. V odbor so bili izvoljeni z dvotretjinsko večino sami naši odlični pristasi: Ivan Globevnik, pos. v Bršlinu, predsednik; Franc Malasek, kmet. ref., Novomesto; Franc Mrvar, tajnik posojilnice, Novomesto; Josip Zure ml., posestnik, Kandija; ing. Anton Podgornik, ravnatelj na Grmu; Franc Kastelic, posestnik, Bršlin; Fran Zafran, posestnik, Gotna vas; Franc Dular, posestnik, Valta vas, odborniki. Za delegate so bili ravnotako z dvotretjinsko večino izvoljeni: Anton Klinc, posestnik, Gor. Polje; Ivo Kulovec, posestnik, Valta vas; Anton Ausec, posestnik, Gotna vas; Franc Kastelic, posestnik, Bršlin; Franc Zagorec, posestnik, Smolenja vas; Franc Malasek, kmet. referent, Novo mesto; Franc Dular, posestnik, Valta vas. — Možje, ki predstavljajo nov odbor, so nam poročstvo, da bo podružnica tudi v bodoče delovala kakor doslej z vsemi razpoložljivimi sredstvi v prid našemu kmetijstvu.

Redek slučaj. Na Velikih Poljanah, dne 6. junija t. l. je pri županu Andolšek velika svinja plegla 15 čvrstih in zdravih pujskov. Ako katerega ne pohodi, je upati, da vsi ostanejo. V jeseni leta 1927 jih je ista svinja plegla tudi trinajst.

Atentat na fašiste. Pretekli teden je bil izvršen bombni atentat na poslopje italijanskega konzulata v Buenos Aires, pri čemer je bilo 10 oseb ubitih, 40 pa ranjenih. Bomba je bila položena v omaro v zidu v pisarni za izdajanje potnih listov. Eksplozija je nastala v trenutku, ko je bilo v sobi do 200 oseb. Nastala je strašna panika. Železni kosci in komadi opeke, ki so leteli na okoli, so ranili mnogo oseb. O storilcih ni nobenega sledu.

Nov fotografičen aparat. Ameriški listi poročajo, da je pričela neka newyorška družba izdelovati posebne fotografične aparate, s katerimi je mogoče z več tisoč metrov višine na aeroplanu fotografirati z vso natančnostjo do pet kvadratnih kilometrov površine zemlje. Patent za ta aparat ima ameriški vojni minister.

Aretacija občinskega načelnika. V Novem Pazaru je bil v soboto aretiran Jevrem Veselinović, načelnik občine Vojković. Veselinović je za denar pošiljal na nabor mesto zdravih in dobro razvitih mladeničev take, o katerih je vedel, da ne bodo potrjeni za vojake. Taki so se predstavljali nabornim komisijam kot oni mladeniči, ki bi faktično morali priti na nabor, in so na ta način dobili »objavo«, da niso sposobni za vojaško službo.

Ameriški katoliki zahtevajo cerkvene reforme (spremembe). Uplivni ameriški katoliki, kakor poročajo ameriški listi, so poslali papežu spomenico z zahtevo, da se kardinali imenujejo sorazmerno na podlagi katoliškega prebivalstva. Na ta način bi one dežele, ki štejejo največ katolikov, imele največ kardinalov, ne pa tako kot je danes, ko ima Italija pretežno večino, in rezultat je, da je vedno Italijan izvoljen za papeža. To ni demokratično, pravijo Američani. Kardinalski kolegij je senat rimske cerkve, ki izvoli papeža. Kolegij navadno šteje 70 kardinalov. Od teh jih ima Italija vedno 33 ali 34, torej polovico, in včasih enega več kot vse druge dežele. To se pravi, da ima 40 milijonov katolikov v Italiji toliko kardinalov kot 290 milijonov vseh ostalih. Ameriški katoliki opozarjajo papeža, da cerkev po svojem značaju ni »univerzalna«, dokler pusti, da verniki enega naroda vlada nad verniki vseh drugih narodov. Ameriška spomenica je povzročila veliko razburjenost v Vatikanu, kajti težko se je zameriti katolikom, ki darujejo cerkvi težke milijone dolarjev. Ako bo papež upošteval spomenico, potem ne bo vedno Italijan za papeža izvoljen, ampak tudi drugi.

Kitajska. Že vsa povojna leta se vrši huda in krvava državljanska vojna med severnimi in južnimi četami. Severno armado vodi general Čangsolin, bivši ropar in razbojnik, a podpirajo ga denarno in stvarno Japonci in velevlasti. Južne čete vodita generala Čankajšek in Feng. Njihova armada je sestavljena iz navdušenih nacionalnih vojakov, ki se bore proti predpravicam Angležev, Japoncev, Francozov in Američanov, ki jih uživajo že desetletja na Kitajskem. Nacionalistične čete se bore za zedinjenje cele Kitajske pod enotno republikansko vlado. V južnih četah se bore mladi dijaki, ki študirajo v Moskvi in ki so prepojeni z revolucionarno nacionalno idejo. Podpirajo jih boljševiki z denarjem in vojnimi svetovalci. Te dni se je vodila borba med severno in južno armado za glavno mesto Kitajske Peking. Po dolgotrajni in težki borbi so južne čete popolnoma porazile Čangsolina in zmagoslavno vkorakale v Peking. Premagani Čangsolin je zbežal v Mandžurijo, kjer zbira novo vojsko. Dolgotrajna državljanska vojska se bliža koncu.

Žalosten konec ljubice klerikalnega oboževanja Rudolfa Habsburškega. Te dni je redarstvo našlo mrtvo pod Karlovim mostom v Pragi pijanko in vlačugo Eleonoro Kolman, ki je bila v svojih mladih letih lepa in bogata ljubica prestolonaslednika Rudolfa Habsburškega, za katerega »katoliško« prepričanje in »krščansko« življenje so se naši klerikalci noč in dan Bogu zahvaljevali. Rudolf je Kolmanovo kmalu zapustil in žalostno, prav po klerikalno, končal svoje življenje z znano baronico Večero. To je Kolmanovo tako potro, da se je udala pijači, končno zašla v javno hišo in končala sedaj pod mostom v Pragi.

Prometna banka d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vokal Pred Školjko 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900

Delniška glavica:

Din 50.000.000.—

Skupne rezerve cca:

Din 10.000.000.—

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice, Celje, Crnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Gorica, Trst.

Se priporoča za vse bančne posle.

USTANOVLJENA 1900

Brzjavni naslov:

Banka Ljubljana.

Telefon števil: 2861,

2413, 2502, 2503.

„Levoročni“ „Flachstep“ Cylinder

Znano je, da so najpreznejše izdelani samo šivalni stroji znamke: „Gritzner“ in „Adler“ za dom, obrt in industrijo.

Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija.

le pri **Josip Petelinc, Ljubljana**

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Le „Weck“-ove čaše in aparati za vkuhanje zadovolje vsako gospodinjico.

Glavna zloga „Weck“ pri tvrdki Fructus, Ljubljana, Krekon trg 10/L. Zahtevajte cenik!

Se li želite znebiti Vašega revmatizma, gihta?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, poškodovane roke in noge, trganje, zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, često tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in boleznih kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkroja sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč je to produkt, ki ga nudi priroda sama za rešitev bolnega človeštva.

Dajem brezplačno vsakomur na poizkušnjo!

Pišite mi takoj in dobili boste pri mojih, v vseh deželah obstoječih skladiščih popolnoma zastoj in franco enkratno poskušnjo skupaj s poučno razlago. In tako se boste sami uverili o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju. August Märzke, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse No. 5, Abt. 16.

KUPUJEMO zlato, srebro, platino in platin

čamo: 1 srebrno krono Din 3.60
2 srebrni kroni Din 7.20
3 srebrnih kron Din 10.80
prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje.

TOVARNA ZA LOČENJE DRAGIH KOVIN
Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta št. 8.

Travniki, obsegajoč 3 johe, pod Rudnikom, na katerem je do 5000 kg sladkega sena, se odda za letošnjo

košnjo.

Istotam se prodaja dobro ohranjen dvovprežen VOZ.

Interesenti naj se zgledajo:
Ljubljana, Lžanska cesta št. 32.

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

„EKONOMA“, osrednje gospodarske zadruga v Ljubljani r. z. z. o. z.

ki se vrši dne 20. junija 1928 ob 11. uri dopoldne v prostorih „Ekonom“, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora ter revizijskega poročila.
3. Poročilo načelstva.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobrenje računskega zaključka za l. 1927.
6. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
7. Volitev novega načelstva.
8. Slučajnosti.

Zadružniki in drugi prijatelji zadružništva se vabijo na občni zbor. Pravico glasovanja imajo pa le člani in legitimirani pooblaščenec v smislu §§ 5., 7., in 26.

Za slučaj, da bi občni zbor ne bil sklepčen ob določeni uri se vrši na istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drugi občni zbor, kateri sme sklepati brezpogojno.

Načelstvo.

K
O
S
E

la KRANJSKE OBLIKE
turške, peklenke in „Vulkan“
z (garancijo) ter prvovrstne
brusne kamne — ima v zalogi

Osrednja gospodarska zadruga

„EKONOM“

Ljubljana, Kolodvorska ul. 7

Naprodaj imam
gepel,
mlatnico

ter 20 mesecev starega, 380 kg težkega bika

pingavske pasme za pleme. — Janez Barle, Naklo števil. 39.

Svoji k
svojim!

Kadar kupujete v mestu svoje potreščine, podpirajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago.

Naročajte in širite »GRUDO«!

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošne hranilnice št. 14257

reg. zadr. z neomej. zav.

Brzjavke „Kmeti dom“, Telefon št. 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročilu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

vloge na
knjižice

Obrestuje

6%

čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

brez od-
povedi

Preskrbuje: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8.—12.1/2, in od 3.—4.1/2

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.